

PERSON –FIRST VS. IDENTITY- FIRST LANGUAGE VE VZTAHU KE STIGMATIZACI A ZOTAVENÍ

Person First Language and Mental Illness

She's a person
with bipolar
disorder

She's
bipolar

He's a
person with
schizophrenia

He's
schizophrenic

I'm a person
with a mental
illness

I'm mentally
ill

I'm a person
with high
intelligence

I'm
intelligent

mentalhealthathome.org

Person-first - zaměření na osobu jako člověka se změněným či znevýhodňujícím zdravotním/závislostním stavem (člověk se schizofrenií, člověk na vozíčku, člověk, který užívá drogy)

Identity-first - označení skrze nemoc/hendikep (schizofrenik, vozíčkář, uživatel drog), může mít i urážlivou, pejorativní formu (blázen, krippl, feták). Často umocňuje stigma/sebestigma.

Každý může mít osobní preferenci, např. autisté, neslyšící preferují identity-first v přímé komunikaci, případně se tak pojmenovávají lidé uvnitř komunity s konkrétní diagnózou (umocňuje sounáležitost, empatii).

JAZYK V OBLASTI DUŠEVNÍHO ZDRAVÍ

- Person-first:
- Člověk není nemoc/diagnoza - podpora zotavení
- Respekt k člověku, zdůrazňuje rovnost, plnohodnotnost člověka se znevýhodněním
- Identity-first:
- Často umocňuje stigma
- Může vést k sebestigmatizaci
- Může být člověku/jeho blízkým nepříjemné, vzbudit defenzi
- Brzda zotavení - vede k identifikaci s nemocí

DALŠÍ PROBLEMATICKÉ FRÁZE

- Výrazy, které staví do role oběti (trpí depresí)
- "Vyhrožuje sebevraždou"
- ✓ Zažívá depresi, je v depresivní fázi
- ✓ Mluví o sebevraždě

"Rozdíl mezi správným a skoro správným slovem je rozdíl mezi světlem a světluškou."- *Mark Twain*